

R A P O R T
privind asigurarea transparenței în procesul decizional
în autoritățile administrației publice centrale, în anul 2017

Rezultatele analizei privind implementarea prevederilor Legii nr.239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional și a Hotărârii Guvernului nr. 967 din 9 august 2016 ”Cu privire la mecanismul de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional” au relevat următoarele.

Autoritățile administrației publice centrale, și anume: Ministerul Economiei și Infrastructurii, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, Ministerul Finanțelor, Ministerul Justiției, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Ministerul Apărării, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, Agenția Relații Funciare și Cadastru, Academia de Științe a Moldovei, Biroul Național de Statistică și Biroul Relații Interetnice au asigurat transparența în procesul decizional prin utilizarea portalului www.particip.gov.md, pe care sînt plasate proiectele de legi și de hotărâri ale Guvernului și fiecare are posibilitatea să vină cu comentarii.

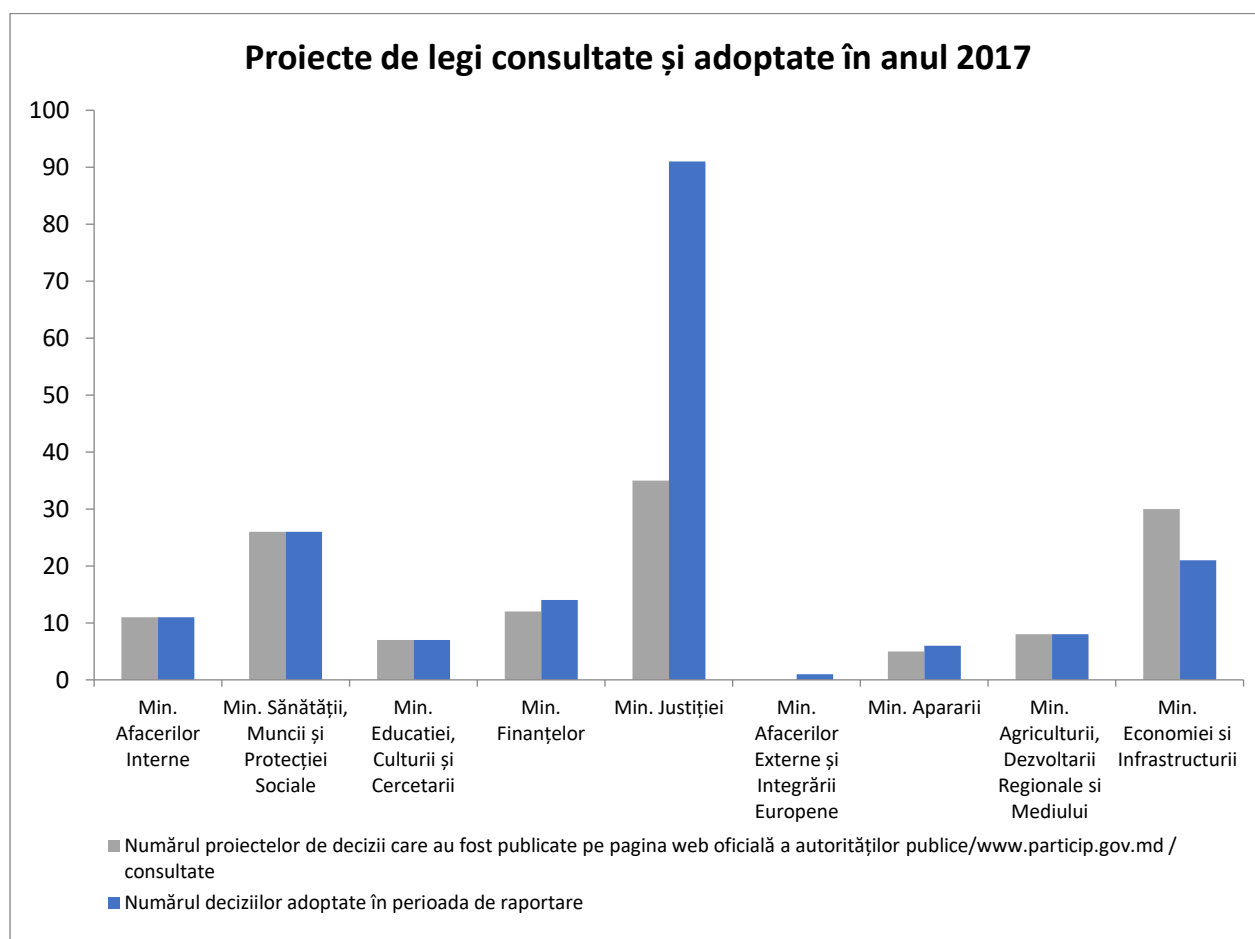
Indicatorii evaluați au fost cei pe care autoritățile publice îi colectează și îi aduc la cunoștința publicului în rapoartele anuale privind transparența în procesul decizional, și anume:

- numărul deciziilor adoptate de autoritatea publică respectivă pe parcursul anului de referință;
- numărul total al recomandărilor recepționate în cadrul procesului decizional;
- numărul întrunirilor consultative al dezbaterilor publice și al ședințelor publice organizate;
- numărul cazurilor în care acțiunile sau deciziile autorității publice au fost contestate pentru nerespectarea prezentei legi și sancțiunile aplicate pentru încălcarea prezentei legi.

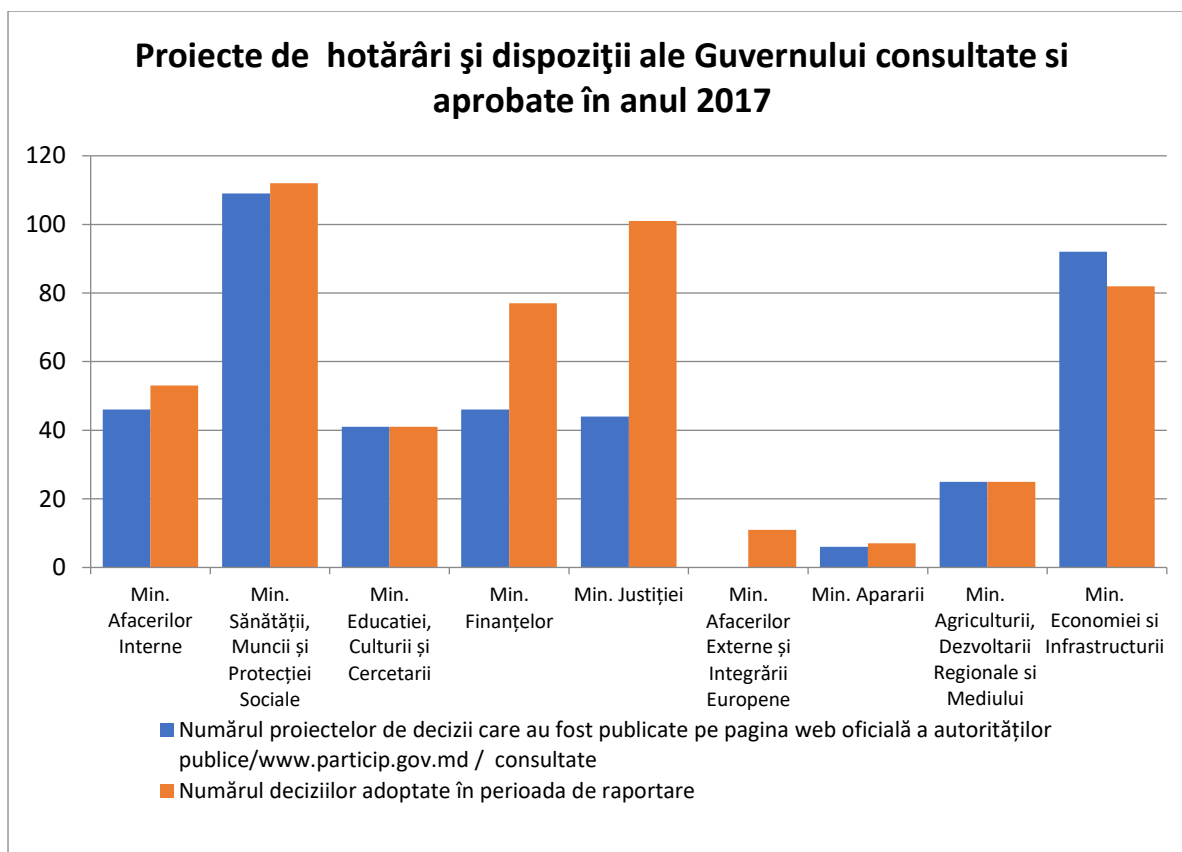
În plus s-au analizat și alți indicatori necesari Cancelariei de Stat pentru a urmări măsura în care autoritățile publice centrale asigură accesul la proiectele de decizii, prin indicatori, cum ar fi numărul proiectelor de decizii care au fost publicate pe pagina web oficială a autorităților publice/www.particip.gov.md (din numărul de decizii adoptate), respectiv numărul proiectelor de decizii consultate, numărul deciziilor adoptate în regim de urgență, și măsura în care autoritățile stimulează participarea activă a cetățenilor, a asociațiilor constituite în corespundere cu legea – prin indicatori, cum ar fi numărul participanților la întrunirile consultative (audieri publice, dezbateri, ședințe ale grupurilor de lucru etc.) desfășurate de autorități, numărul recomandărilor recepționate, numărul tabelelor de sinteză (cu recomandările recepționate) publicate, etc.

<i>Decizii adoptate de autoritățile administrației publice centrale în anul 2017</i>	Numărul
Proiecte de decrete ale Președintelui	43
Proiecte de legi	185
Proiecte de hotărâri și dispoziții ale Guvernului	509
Ordine privind activitatea de bază a ministerului / autorității administrative centrale	4589

Din analiza datelor rezultă că în perioada de referință au fost adoptate **185 proiecte de legi** promovate de către ministere, dintre acestea 134 au fost publicate pe pagina web oficială a autorităților publice/www.particip.gov.md, deci consultate public, respectiv 72,4%.

În aceeași perioadă au fost aprobate **509 proiecte de hotărâri și dispoziții** ale Guvernului promovate de către ministere și alte autorități administrative centrale, dintre acestea **409 au fost publicate** pe pagina web oficială a autorităților publice/www.particip.gov.md, deci consultate public, respectiv 80,4%.

Pe parcursul anului 2017 autoritățile administrației publice centrale au organizat **822 întruniri consultative** (audieri publice, dezbateri, ședințe ale grupurilor de lucru etc.), la care **au participat 5232 persoane**.

Autoritatea administrației publice centrale	Numărul întrunirilor consultative desfășurate de autoritatea administrației publice centrale	Numărul participanților la întrunirile consultative
Ministerul Economiei și Infrastructurii	180	923
Ministerul Afacerilor Interne	11	88
Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale	203	805
Ministerul Educației, Culturii și Cercetării	-	-
Ministerul Finanțelor	21	384
Ministerul Justiției	131	800
Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene	28	291
Ministerul Apărării	14	154
Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului	68	1315

Agencia Relatii Funciare si Cadastru	16	200
Academia de Stiinta a Moldovei	123	47
Biroul National de Statistica	12	25
Biroul Relatii Interetnice	15	200

În perioada de referință autoritățile administrației publice centrale au recepționat **1449 de recomandări**, dintre care 428 (29,5%) au venit din partea asociațiilor obștești, respectiv a ONG-lor.

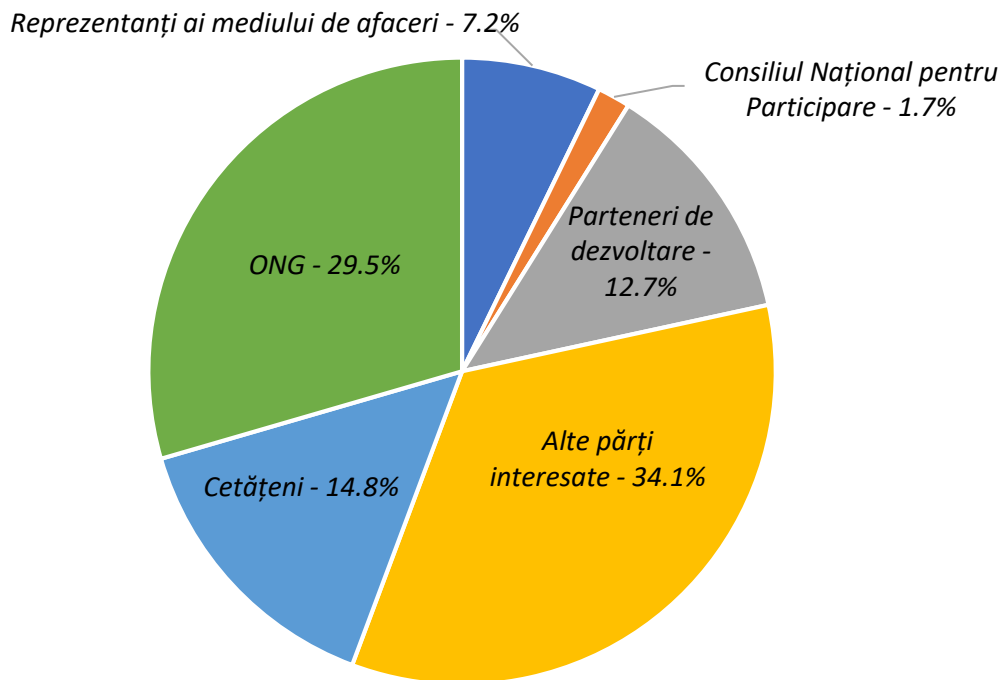
Numărul recomandărilor parvenite de la cetățeni și asociații obștești în structurile autorităților este redat în tabelul de mai jos.

Numărul recomandărilor recepționate	Cetățeni	Asociații obștești
Ministerul Justiției	54	127
Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului	50	2
Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale	60	159
Ministerul Economiei și Infrastructurii	7	5
Ministerul Afacerilor Interne	5	1
Ministerul Finanțelor	38	91
Ministerul Apărării		9
Biroul Relatii Interetnice		20
Agencia Relatii Funciare și Cadastru		14
TOTAL	214	428

Pe alte tipuri de factori interesați au prezentat următoarele autorități:

Numărul recomandărilor recepționate – factori interesați	TOTAL	Ministerul Justiției	Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului	Agencia Relatii Funciare și Cadastru	Ministerul Economiei și Infrastructurii
Reprezentanți ai mediului de afaceri	104	20	18		66
Consiliul Național pentru Participare	25			3	22
Parteneri de dezvoltare	184	180	4		
Alte părți interesate	494	56	118		320

Recomandări recepționate de
autoritățile administrației publice centrale
în procesul de consultare publică în a.2017

- Gradul de includere în deciziile adoptate a recomandărilor primite în procesul de consultare publică

Cît privește raportul dintre numărul recomandărilor recepționate și numărul recomandărilor incluse în proiectele de decizii se poate constata că recomandările primite au fost incluse în proporții diferite, după cum urmează:

Numărul recomandărilor recepționate	Ministerul Afacerilor Interne	Ministerul Sănătății Muncii și Protecției Sociale	Ministerul Finanțelor	Ministerul Apărării	Biroul Relații Interetnice
ONG	1	159	91	9	20
Cetățeni	5	60	38		
Numărul recomandărilor incluse în proiectele de decizii					
ONG	1	91	55		10
Cetățeni	5	27	20		

Dintre cele 5 autorități care au transmis și publicat informații complete privind gradul de includere a recomandărilor primite putem observa că acesta este destul de mare, fiecare a doua recomandare a fost preluată de aceste autorități. Într-o pondere mai mare au fost preluate recomandările primite de la organizații față de cele primite de la cetățeni.

	Rata de includere a recomandărilor recepționate (%)
ONG	55.7
Cetățeni	45.6

- Centralizarea recomandărilor primite și publicarea sintezei recomandărilor

Conform legislației recomandările se examinează de către autoritatea publică responsabilă de elaborarea proiectului de decizie și sinteza recomandărilor parvenite se plasează pe pagina web oficială a autorității publice, se afișează la sediul acesteia într-un spațiu accesibil publicului și/sau se difuzează în mass-media centrală sau locală, după caz. Această practică a fost respectată de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, care a publicat 5 tabele de sinteză (cu recomandările recepționate) plasate pe pagina web oficială a instituției, Ministerul Justiției – 16, iar Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului - 20 de tabele de sinteză publicate.

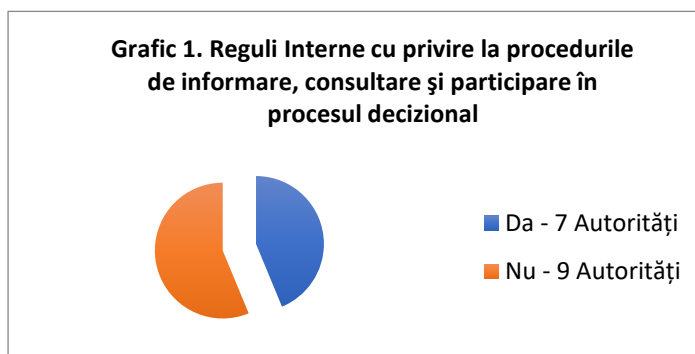
În luna aprilie 2018, Cancelaria de Stat a verificat gradul de conformare a autorităților publice centrale cu prevederile pct.14 din Hotărîrea Guvernului nr. 967 din 09.08.2016 ”Cu privire la mecanismul de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional”, și anume publicarea informațiilor privind procesul decizional în cadrul autorității publice, pe pagina web oficială a acestora în compartimentele dedicate transparenței decizionale.

Publicarea acestor informații este necesară pentru a facilita accesul părților interesate la informația relevantă și astfel, a asigura participarea directă a cetățenilor, a asociațiilor constituite în corespundere cu legea, a altor părți interesate la procesul decizional, stimulând participarea activă a acestora și asigurând transparența activității autorităților publice.

Analiza paginilor web ale instituțiilor vizate, a relevat că cele **16 instituții verificate, toate au compartimente dedicate transparenței decizionale**, unde se plasează informații de interes public.

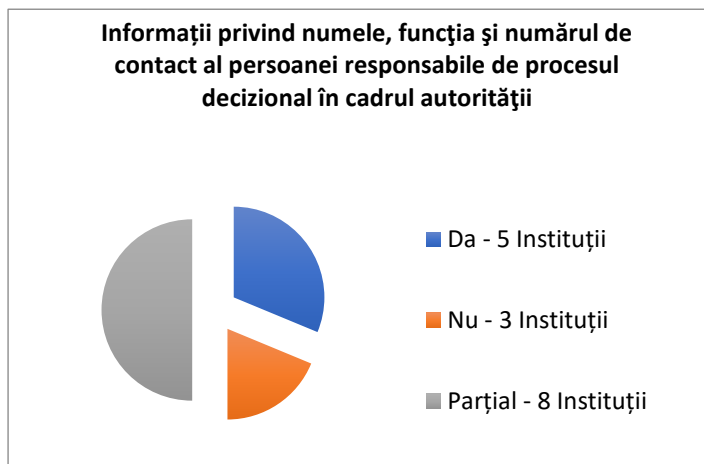
În ceea ce privește publicarea informațiilor standard prevăzute de Hotărîrea Guvernului nr. 967/2016 în compartimentul dedicat de pe site, situația este următoarea:

- 1. Existența Regulilor Interne cu privire la procedurile de informare, consultare și participare în procesul decizional.** Șapte din cele 16 autorități publice monitorizate au elaborat și plasat pe pagina web reguli interne cu privire la procedurile de informare, consultare și participare în procesul decizional. Din 9 instituții ce nu au reguli interne, 4 invocă explicit și publică în format accesibil pentru public prevederile Hotărîrii Guvernului nr.976/2016.

2. Prezența informațiilor privind numele, funcția și numărul de contact al persoanei responsabile de procesul decizional în cadrul autorității publice.

Majoritatea instituțiilor publice au desemnată o subdiviziune responsabilă de procesul consultativ. Cu toate acestea doar 5 instituții au o persoană direct responsabilă de procesul consultativ. În rândul instituțiilor care au îndeplinit criteriul parțial sînt care au indicat datele de contact ale unei subdiviziuni sau au o persoană desemnată, însă datele de contact ale acestei persoane nu sunt disponibile public, la fel unele instituții numesc persoane diferite pentru consultarea diverselor hotărîri, decizii sau inițiative.

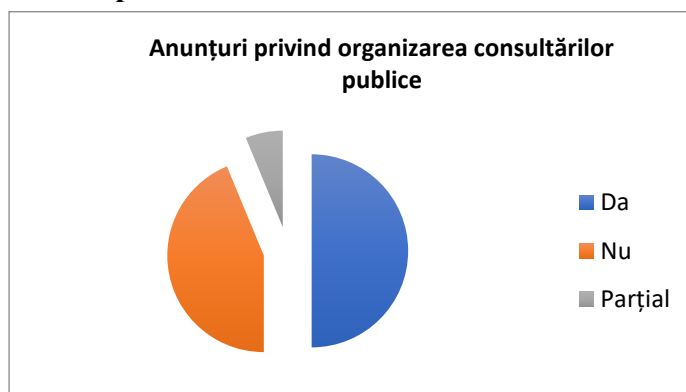

3. Publicarea anunțurilor privind inițierea unui proiect/decizie.

Din cele 16 instituții, 7 au publicate anunțuri de inițierea unor proiecte de acte normative, legislative sau decizii, 9 instituții nu fac referire la asemenea anunțuri. În unele cazuri instituțiile vizate menționează anunțurile de inițiere ca parte a anunțurilor privind consultările publice.

4. Anunțuri privind organizarea consultărilor publice.

Analiza efectuată denotă că 8 instituții au publicate pe pagina web anunțuri privind organizarea întrunirilor consultative, 1 are compartimentul neactualizat plasat pe pagina web, iar 7 instituții nu au asemenea anunțuri plasate pe pagina lor web. Este important de menționat că majoritatea autorităților organizează întruniri consultative cu grupuri de interes din societatea civilă.

5. Autoritățile publice vor întocmi și vor aduce la cunoștința publicului rapoartele anuale privind transparența în procesul decizional. Deși la compartimentul transparență decizională majoritatea instituțiilor publice diverse rapoarte de activitate, doar 5 instituții au publicate rapoarte privind transparența în procesul decizional.

